

Raadsvoorstel

Wageningen, 17 juni 2005

Aan : de gemeenteraad
Raadsvergadering : 27 juni 2005
Agendanummer : 20
Afdeling : WOB
Nummer : 05.0001156a
Portefeuillehouder : J.J. Zuiderveen Borgesius

Onderwerp:
Toezicht openbaar primair onderwijs.

Beslispunten

1. Met de gemeenten Rhenen en Renkum een gemeenschappelijke regeling te treffen voor een gemeenschappelijk orgaan in verband met de toezicht op het openbaar onderwijs, onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten.
2. Daartoe bijgaande gemeenschappelijke regeling Raad van Toezicht PPO de Link vast te stellen;
3. De Wethouder onderwijs te benoemen tot lid van het Algemeen Bestuur van de Raad van Toezicht.

1. Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders heeft zijn vergadering van 17 juni 2004 besloten tot verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs en daartoe een samenwerkingsverband aan te gaan in de vorm van een stichting. Als uitvloeisel van dit besluit is bij notariële akte op 2 juli 2004 de Stichting Partners Primair Onderwijs PPO de Link opgericht. Het bestuur over de vijf openbare basisscholen is per 1 augustus 2004 overgedragen aan deze stichting. De gemeenteraden van Renkum en Rhenen hebben gelijktijdig het bestuur van hun scholen eveneens overgedragen aan deze stichting.

2. Argumenten

Grondwettelijke taak

Het overdragen van het bestuur betekent niet dat de gemeente geen taak meer heeft met betrekking tot het openbaar primair onderwijs. Zoals in het voorstel bij het voornoemd besluit van 17 juni 2004 reeds is aangegeven houdt de gemeente een grondwettelijke taak met betrekking tot het openbaar onderwijs. Artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs schrijft voor dat de gemeente:

- de bevoegdheid behoudt te beslissen over opheffing van een openbare school;
- overleg voert over de begroting en jaarrekening van de stichting;
- toezicht uitoefent op het bestuur van de openbare school;
- een statutenwijziging moet goedkeuren;
- zelf moet voorzien in het bestuur van de openbare school in het geval van ernstige taakverwaarlozing door het stichtingsbestuur of het functioneren in strijd met de wet;

Gemeenschappelijk orgaan

De hiervoor genoemde bevoegdheden kan een gemeentebestuur individueel of gezamenlijk uitvoeren. In het raadsvoorstel bij het besluit van 29 juni 2004 is reeds genoemd dat de

stuurgroep PPO de Link, de wethouders onderwijs van Renkum, Wageningen en Rhenen, voorstander is van een gecoördineerde uitoefening van de resterende wettelijke taken. Daarbij is voorgesteld om met gebruik van de Wet gemeenschappelijke regelingen een zogenaamd gemeenschappelijk orgaan (artikel 8, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen) in te stellen.

De door de stuurgroep beoogde gecoördineerde uitoefening van de bevoegdheden is uitgewerkt in bijgaande gemeenschappelijke regeling en het op grond van deze regeling ingestelde gemeenschappelijk orgaan met de naam Raad van Toezicht PPO de Link.

De gemeenschappelijke regeling is een regeling conform artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) die ter vaststelling wordt voorgelegd aan de gemeenteraden van Rhenen, Renkum en Wageningen.

In de regeling wordt voorgesteld om aan de Raad van Toezicht de bevoegdheden, die de wet en de statuten van de stichting PPO de Link aan de gemeenten geven, over te dragen. De gemeentebesturen kunnen deze bevoegdheden vervolgens niet meer zelf uitoefenen (artikel 10, tweede lid WGR).

Alle drie de gemeenten zijn in de Raad van Toezicht vertegenwoordigd. Deze oefent namens de gemeenten het toezicht uit en treedt als gesprekspartner op van het stichtingsbestuur.

Samenstelling bestuur

Overeenkomstig artikel 3 van de regeling bestaat het algemeen bestuur van de Raad van Toezicht uit drie leden. De gemeenteraden wijzen elk uit hun middel een lid aan voor het algemeen bestuur. Volgens de systematiek van het dualisme zou een wethouder geen lid meer kunnen zijn van het bestuur van een gemeenschappelijk orgaan van de WGR. De wetgever heeft echter besloten via een wijziging van artikel 13, eerste lid van de WGR het ook mogelijk te maken dat naast raadsleden ook wethouders deel kunnen uitmaken van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

Wij stellen voor om de wethouder Onderwijs, de heer Zuiderveen Borgesius, te benoemen in het algemeen bestuur van de Raad van Toezicht. Ook in de andere twee gemeenten wordt het voorstel gedaan om de portefeuillehouder aan te wijzen als lid van de Raad van Toezicht. De portefeuillehouders zijn zeer betrokken geweest bij de totstandkoming van PPO de Link en bezitten een ruime kennis inzake de werking, taken en verantwoordelijkheden van het stichtingsbestuur. Zeker in de aanvangsfase is dit van groot belang voor de betrokken partijen.

3. Kanttekeningen

N.v.t.

4. Aanpak/uitvoering

Na vaststelling door de gemeenteraden van Renkum, Rhenen en Wageningen zal het voorstel ter goedkeuring worden verzonden naar Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (GS van Gelderland zullen GS van Utrecht betrekken bij deze goedkeuringsprocedure). Gelet op deze procedure wordt het voorstel aangeboden onder voorbehoud van aangeboden onder voorbehoud van goedkeuring door GS.

5. Communicatie

Tekst ten behoeve van de bekendmaking in De Stad Wageningen: De gemeenten Rhenen, Renkum en Wageningen hebben een raad van toezicht ingesteld om een aantal grondwettelijke taken met betrekking tot het openbaar primair onderwijs in de drie gemeenten uit te oefenen. Wethouder J.J. Zuiderveen Borgesius is namens de gemeente Wageningen benoemd tot lid van het Algemeen Bestuur van de Raad van Toezicht PPO de Link.

6. Kosten, baten en dekking

Het voorstel heeft geen financiële consequenties.

7. Bezwaar, beroep / referendabiliteit

N.v.t.

Nummer 05.0001156a
blad 3/3

Eventuele opmerkingen van de commissie voor Samenleving liggen voor u bij de stukken ter inzage.

Burgemeester en wethouders van Wageningen,
de secretaris, de wnd. burgemeester,

R. Jeltema

C.G.J. Rutten

Raadsbesluit

Agendanummer : 20
Afdeling : WOB
Nummer : 05.0001156

Onderwerp:
Toezicht openbaar basisonderwijs.

De raad van de gemeente Wageningen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 april 2005;

Besluit

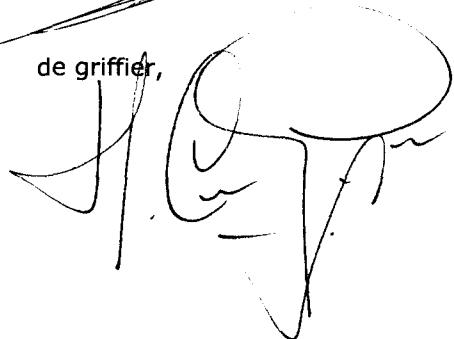

1. met de gemeenten Rhenen en Renkum een gemeenschappelijke regeling te treffen voor een gemeenschappelijk orgaan in verband met de toezicht op het openbaar onderwijs, onder voorbehoud van goedkeuring van Gedeputeerde Staten;
2. daartoe bijgaande gemeenschappelijke regeling Raad van Toezicht PPO de Link vast te stellen;
3. de wethouder onderwijs te benoemen tot lid van het Algemeen Bestuur van de Raad van Toezicht.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 27 juni 2005,

de voorzitter,

de griffier,

The image shows two handwritten signatures in black ink. The first signature is a large, sweeping loop, likely belonging to the chair. The second signature is more complex and detailed, likely belonging to the clerk.

Gemeenschappelijk regeling voor een gemeenschappelijk orgaan in verband met de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link.

Considerans

De raden van de gemeenten Renkum, Rhenen en Wageningen, overwegende:

dat gecoördineerde uitoefening gewenst is van de bevoegdheden van de gemeenteraad als bedoeld in artikel 48 WPO en als bedoeld in de statuten inzake de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link van 02 juli 2004.

besluiten:

de volgende gemeenschappelijke regeling te treffen.

Artikel 1 Begripsbepalingen.

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de regeling: deze gemeenschappelijke regeling;
- b. het gemeenschappelijk orgaan: het gemeenschappelijk orgaan als bedoeld in artikel 2 van de regeling;
- c. de raad: een gemeenteraad die aan deze regeling deelneemt;
- d. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van de provincies Gelderland en Utrecht;
- e. de wet: de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- f. de Stichting: de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link;
- g. de school: de openbare school die de Stichting instandhoudt op het grondgebied van de betreffende gemeente.

Artikel 2 Gemeenschappelijk orgaan.

1. Voor de uitvoering van deze regeling is een gemeenschappelijk orgaan ingesteld, genaamd Raad van Toezicht PPO De Link, in deze regeling aangeduid als algemeen bestuur.
2. Het gemeenschappelijk orgaan is gevestigd te Wageningen.

Artikel 3 Doel en middelen

Het gemeenschappelijk orgaan is op grond van artikel 48 WPO, zesde, zevende en achtste lid, alsmede in de statuten van de stichting, belast met het uitoefenen van de volgende bevoegdheden van de raad:

1. Het verlenen van goedkeuring aan een wijziging van de statuten van de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link als bedoeld in artikel 48 lid 7 WPO;
2. Het voeren van overleg over de begroting en rekening van de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link als bedoeld in artikel 48 lid 4 d WPO;
3. Het opvragen van stukken als bedoeld in artikel 17 lid 4 van de Statuten van de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link voorzover dat van belang is voor een correcte uitoefening van de taken van de stichting.
4. Het conform artikel 6 lid 2 van de statuten van de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link voordragen van kandidaatbestuursleden ten behoeve van het bestuur van de Stichting Partners Primair Onderwijs De Link.

Artikel 4 Samenstelling algemeen bestuur.

1. Het algemeen bestuur bestaat uit een aantal leden dat gelijk is aan het aantal deelnemende gemeenten.
2. De raden wijzen elk een lid en een plaatsvervangend lid uit hun midden, de voorzitter inbegrepen, of uit de wethouders aan.
3. Aanwijzing vindt plaats tijdens de eerste vergadering van de raad in de nieuwe samenstelling, na gehouden verkiezingen.

4. Het lid dat ophoudt lid te zijn van de raden of de colleges van B&W, houdt tevens op lid van het algemeen bestuur te zijn.
5. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. De voorzitter en de raad die hem hebben aangewezen, worden hiervan op de hoogte gesteld.
6. In een vacature wordt zo spoedig mogelijk voorzien.

Artikel 5 Taak en bevoegdheden algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur oefent de bevoegdheden als bedoeld in artikel 3 van de regeling uit, voor zover daarvan in deze regeling niet wordt afgeweken.

Artikel 6 Vertegenwoordiging.

1. Het algemeen bestuur kiest uit zijn midden voor een periode van vier jaar een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
2. De voorzitter en de secretaris tekenen alle stukken die van het algemeen bestuur uitgaan.
3. De voorzitter, de secretaris en de penningmeester zijn belast met de voorbereiding en de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur, alsmede met het financieel beheer van het gemeenschappelijk orgaan.

Artikel 7 Vergaderingen.

1. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks ten minste twee keer en voorts zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht.
2. Het algemeen bestuur vergadert bovendien indien ten minste één van de leden hiertoe schriftelijk en met opgave van redenen aan de voorzitter zijn wens kenbaar maakt. De vergadering vindt vervolgens plaats binnen twee weken nadat de voorzitter het verzoek heeft ontvangen.

Artikel 8 Oproeping.

1. De voorzitter bepaalt dag, uur en plaats van de vergadering.
2. De voorzitter roept de leden schriftelijk tot de vergadering op.
3. De oproepingsbriefjes worden, spoedeisende gevallen uitgezonderd, ten minste 48 uur voor het houden van de vergadering aan de leden toegezonden. Zij vermelden de zaken waarvoor de vergadering is belegd. Behoudens het bepaalde in lid 3 van het volgende artikel kan het algemeen bestuur besluiten om ook over andere onderwerpen te beraadslagen en te besluiten.
4. De op de agenda betrekking hebbende stukken worden samen met de oproepingen verzonden aan de leden.

Artikel 9 Quorum.

1. De vergadering vindt geen doorgang indien niet alle leden aanwezig zijn.
2. In geval een vergadering op grond van het bepaalde in het vorige lid geen doorgang kan vinden, belegt de voorzitter binnen 14 dagen een nieuwe vergadering.

Artikel 10 Besluitvorming.

1. Tenzij deze regeling anders bepaalt, worden besluiten unaniem door het voltallig algemeen bestuur genomen. Een blanco stem is geen uitgebrachte stem.
2. Over personen wordt schriftelijk gestemd, over zaken mondeling.
3. Indien de stemmen staken bij een stemming, niet een benoeming betreffende, wordt het nemen van een besluit tot een volgende vergadering uitgesteld, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend. Indien bij herstemming de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

4. Wordt bij stemming over personen, een benoeming betreffende, de vereiste meerderheid niet verkregen, dan vindt herstemming plaats over de personen die de meeste stemmen op zich verenigd hebben. Indien bij deze stemming de stemmen opnieuw staken, dan beslist terstond het lot.

Artikel 11 Openbaarheid van vergaderingen.

1. De vergaderingen van het algemeen bestuur zijn openbaar.
2. De deuren worden gesloten wanneer ten minste één van de aanwezige leden daarom verzoekt of de voorzitter dit nodig acht. Het algemeen bestuur besluit vervolgens op grond van de aard van de aan de orde zijnde aangelegenheid of met gesloten deuren zal worden vergaderd.
3. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over de vaststelling en wijziging van de begroting en de vaststelling van de rekening.

Artikel 12 Geheimhouding van stukken.

1. Het algemeen bestuur kan op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in een besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan het algemeen bestuur worden voorgelegd, geheimhouding opleggen. De geheimhouding wordt door hen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen, totdat het algemeen bestuur haar opheft.
2. De verplichting tot geheimhouding als bedoeld in het vorige lid vervalt indien de oplegging niet door het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering, waarin blijkens de presentielijst meer dan de helft van de leden aanwezig is, wordt bekrachtigd.

Artikel 13 Informatie en verantwoording algemeen bestuur.

1. Het algemeen bestuur geeft de raden alle informatie die een of meer leden van die raden schriftelijk verlangen, tenzij en voor zover artikel 12 van toepassing is.
2. Het lid van het algemeen bestuur verschaft aan de raad die hem als lid heeft aangewezen, alle informatie die een of meer leden van die raad verlangen, tenzij en voor zover artikel 12 van toepassing is.
3. Het lid van het algemeen bestuur is aan de raad die hem heeft aangewezen, verantwoording verschuldigd over het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid. De verantwoording geschiedt volgens door de raad nader vast te stellen regels.
4. De raad kan het door hem aangewezen lid van het algemeen bestuur uit zijn functie ontheffen, indien dit lid niet langer het vertrouwen van de raad heeft.

Artikel 14 Ambtelijk secretaris en kostenverdeling.

1. Het algemeen bestuur wordt in al zijn werkzaamheden bijgestaan door een ambtelijk secretaris. Deze ambtelijk secretaris is bij de vergaderingen van het algemeen bestuur aanwezig.
2. Het algemeen bestuur besluit over de wijze waarop de kosten van de ambtelijk secretaris en de overige uit deze regeling voortvloeiende kosten worden verdeeld over de raden.

Artikel 15 Begroting.

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks voor het volgend boekjaar een ontwerpbegroting op.
2. De ontwerpbegroting met toelichting wordt zes weken voordat het algemeen bestuur deze vaststelt, aan de raden gezonden.
3. De raden kunnen hun reactie op de ontwerpbegroting aan de penningmeester doen toekomen, die deze bij de ontwerpbegroting voegt.

4. Het algemeen bestuur stelt de begroting uiterlijk vast op 1 juli voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet gelden. Terstond na de vaststelling zendt het algemeen bestuur de begroting in afschrift aan de raden.
5. De begroting wordt onder overlegging van door de raden ingediende bezwaren binnen een maand na de vaststelling door het algemeen bestuur ter goedkeuring aan gedeputeerde staten gezonden. Van de inzending doet het mededeling aan de raden.
6. De raden kunnen na ontvangst van het bericht van inzending bij gedeputeerde staten bezwaren indienen tegen de begroting.

Artikel 16 Wijziging begroting.

1. Bij wijziging van de begroting is het bepaalde in het voorafgaande artikel niet van toepassing. Tot een wijziging van de begroting kan, op voorstel van het algemeen bestuur, worden besloten indien de deelnemers aan de regeling hiermee instemmen.

Artikel 17 Rekening en verantwoording.

1. Het algemeen bestuur doet jaarlijks vóór 1 juli aan de raden verantwoording van het financieel beheer over het afgelopen boekjaar, door toezending van de voorlopig vastgestelde rekening en de daarbij behorende toelichtende bescheiden.
2. Binnen twee maanden na de in het eerste lid bedoelde toezending kunnen de raden hun oordeel over de rekening schriftelijk aan het algemeen bestuur mededelen.
3. Het algemeen bestuur zendt de rekening na afloop van de in het vorige lid bedoelde termijn met de eventueel ontvangen opmerkingen ter vaststelling aan gedeputeerde staten.
4. Het besluit van gedeputeerde staten, houdende vaststelling van de rekening, strekt tot decharge.

Artikel 18 Ernstige taakverwaarlozing. Functioneren in strijd met de wet.

1. Wanneer een raad heeft vastgesteld dat het bestuur van de Stichting, voor zover het een school op zijn grondgebied betreft, zijn taak ernstig verwaarloost of in strijd met de wet handelt zoals bedoeld in artikel 48 WPO, negende lid, en zonder maatregelen de continuïteit van het onderwijsproces op de school niet gewaarborgd kan worden, stelt de raad het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk daarvan op de hoogte, alsmede van de maatregelen waartoe de raad besloten heeft.
2. Het algemeen bestuur kan op verzoek van de raad als bedoeld in het eerste lid voor de uitvoering van de maatregelen zorgdragen. In dat geval is deze regeling ten volle van toepassing. Het algemeen bestuur besluit hiertoe met een twee derde meerderheid van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 19 Toetreding en uittreding.

1. De raad van de gemeente op wiens grondgebied de Stichting een school instandhoudt en die wil toetreden tot deze regeling dient hiertoe een verzoek in bij het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur informeert de raden en willigt het verzoek binnen een maand na ontvangst in en stelt de toetredende raad en de Stichting hiervan in kennis.
2. Een raad treedt uit de regeling op het moment dat de Stichting niet langer een school op het grondgebied van die gemeente instandhoudt.
3. Het algemeen bestuur regelt, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, de financiële gevolgen, alsmede de overige gevolgen van de uittreding.
4. Bij toetreding en uittreding kan, al dan niet op verzoek van de betrokken raad, artikel 11 van de wet worden toegepast.
5. Het algemeen bestuur zendt een besluit tot toetreding of uittreding ter goedkeuring aan gedeputeerde staten.

Artikel 20 Wijziging van de regeling.

1. Wijziging van deze regeling is slechts mogelijk indien alle raden hiermee instemmen. Wijziging van de overgedragen bevoegdheden als bedoeld in artikel 3 behoeft de instemming van alle raden.
2. Indien het algemeen bestuur voorstelt om de regeling te wijzigen zendt het bestuur dit voorstel aan de raden, die een besluit nemen en dit terstond aan het algemeen bestuur mededelen.
3. Indien een of meer raden voorstellen de regeling te wijzigen, zenden zij dit voorstel aan het algemeen bestuur, dat dit vervolgens, voorzien van zijn commentaar, binnen drie maanden aan de raden zendt, waarna verder wordt gehandeld als in het voorgaande lid.
4. Het algemeen bestuur zendt een wijziging van de regeling ter goedkeuring aan gedeputeerde staten.
5. Het algemeen bestuur stelt de raden in kennis van het resultaat van de in dit artikel bedoelde voorstellen en besluiten.

Artikel 21 Opheffing en liquidatie.

1. De regeling wordt opgeheven indien de Stichting ophoudt te bestaan dan wel indien de Stichting nog slechts in één gemeente openbare scholen in stand houdt.
2. De regeling kan worden opgeheven indien alle raden hiermee instemmen.
3. Indien de regeling wordt opgeheven, besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt hiervoor de nodige regels. Hierbij kan het algemeen bestuur van de bepalingen van deze regeling afwijken.
4. Het algemeen bestuur stelt het liquidatieplan vast, de raden gehoord. Het plan behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de raden tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing en in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.

Artikel 22 Inwerkingtreding.

De besluiten tot wijziging of opheffing van deze regeling, de besluiten tot toetreding of uittreding treden in werking met ingang van de eerste dag van de maand, volgend op die waarin de goedkeuring van gedeputeerde staten is ontvangen en het goedgekeurde besluit is opgenomen in de registers, bedoeld in artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 23 Geschillen.

Geschillen omtrent de toepassing van deze regeling tussen besturen van deelnemende gemeenten worden door gedeputeerde staten beslist, conform artikel 28 Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 24 Duur van de regeling.

De regeling is getroffen voor onbepaalde tijd.

Artikel 25 Overgangs- en slotbepalingen.

1. Het eerste boekjaar loopt van de dag van inwerkingtreding van de regeling tot 31 december daaropvolgend.
2. Het algemeen bestuur draagt zorg voor een begroting voor het eerste boekjaar.
3. In alle zaken de gemeenschappelijke regeling betreffend waarin de regeling niet voorziet, beslist het algemeen bestuur.

Deze regeling kan worden aangehaald als gemeenschappelijke regeling Raad van Toezicht voor PPO de Link,

Aldus vastgesteld door de raden van de gemeenten Wageningen Rhenen en Renkum

De raad van de Gemeente Renkum,

de griffier,

de voorzitter,

De raad van de Gemeente Rhenen

de griffier,

de voorzitter,

De raad van de Gemeente Wageningen

de griffier,

de voorzitter,

Datum

Plaats

Toelichting op een gemeenschappelijk regeling voor een gemeenschappelijk orgaan in verband met een samenwerkingsbestuur

Inleiding. Plaats en bevoegdheid gemeenschappelijk orgaan.

Ingevolge artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kunnen de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van twee of meer gemeenten afzonderlijk of tezamen een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een meer bepaalde belangen van die gemeenten.

Deze regeling stelt een gemeenschappelijk orgaan in als bedoeld in artikel 8, tweede lid Wgr. Het orgaan oefent de bevoegdheden uit die de wet en de statuten van het samenwerkingsbestuur aan de gemeenten geven op wier grondgebied een openbare school staat. De gemeenteraden dragen deze bevoegdheden op grond van artikel 10, tweede lid Wgr over aan het orgaan en kunnen deze niet meer zelf uitoefenen.

Het orgaan is geen rechtspersoon. Ingevolge artikel 10a, eerste lid Wgr zijn de deelnemende gemeenteraden echter verplicht hun medewerking te verlenen aan de uitvoering van besluiten die het bestuur van het orgaan neemt. De individuele gemeenteraad kan dus niet een van het orgaan afwijkend besluit nemen of een besluit van het orgaan weigeren uit te voeren.

Individuele gemeenten behouden hun bevoegdheid op de volgende onderdelen:

- a. Het samenwerkingsbestuur heeft, indien het voortgezet onderwijs betreft, voor een besluit tot omzetting, splitsing en verplaatsing van een openbare school de goedkeuring nodig van de gemeente op wiens grondgebied die school staat.
- b. De verplichting ex art. 48, elfde lid maatregelen te nemen in het geval van ernstige taakverwaarlozing en handelen in strijd met de wet door het Stichtingsbestuur ten aanzien van de openbare school op het grondgebied van de gemeente. De gemeenschappelijke regeling opent wel de mogelijkheid dat het gemeenschappelijk orgaan de maatregelen uitvoert en coördineert. Zie ook de toelichting op artikel 18 van de regeling.

Het uitgangspunt is dat iedere gemeente die de instandhouding van openbare scholen aan het samenwerkingsbestuur heeft overgedragen deelneemt aan het gemeenschappelijk orgaan. Die gemeente is hiertoe overigens niet verplicht. Dit is een zaak tussen het samenwerkingsbestuur en die gemeente.

De Wgr geeft verscheidene dwingendrechtelijke voorschriften voor de inrichting en organisatie van het gemeenschappelijk orgaan, zoals de terugkerende betrokkenheid van gedeputeerde staten. Wij geven die wettelijk verplichte regeling steeds aan. Ook de totstandkomingsprocedure van de begroting en de rekening en verantwoording is verplicht. Dit heeft bij dit orgaan een onbedoeld effect. Gezien de functie van het orgaan gaat er nauwelijks geld om zodat de omvang en inhoud van de bepalingen naar verhouding te zwaar zijn.

Het gemeenschappelijk orgaan is een bestuursorgaan in de zin van de Awb zodat de daar geldende voorschriften van toepassing zijn.

Artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1 Begripsbepaling.

De school is de openbare school die de Stichting instandhoudt op het grondgebied van de gemeente van de raad (onder g).

Niet de raad van de gemeente die de instandhouding van de school aan de Stichting heeft overgedragen houdt wettelijk toezicht op het samenwerkingsbestuur, maar de raad van de gemeente op wiens grondgebied de school ligt. De geografische factor is doorslaggevend. De omschrijving in de regeling van het begrip "school" sluit hierop aan. Deze omschrijving zorgt ervoor dat zodra door verplaatsing, omzetting of opheffing een gemeente geen openbaar onderwijs meer kent, de betrokken gemeenteraad niet meer kan deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling (de uittredingsregeling van artikel 19 is hierdoor eigenlijk niet nodig ware het niet dat artikel 26, vierde lid Wgr zo'n voorziening eist).

Op dezelfde manier valt automatisch de "ontvangende" gemeente die niet bij de oprichting van de Stichting betrokken is geweest onder de begripsomschrijving van de regeling en kan deze, indien gewenst, conform artikel 19 van de regeling toetreden.

Artikel 2 Gemeenschappelijk orgaan.

Ingevolge artikel 10, derde lid Wgr dient de regeling een plaats van vestiging te bepalen.

Artikel 3 Doelstelling en belang.

Het gemeenschappelijk orgaan coördineert en oefent de toezichthoudende bevoegdheden uit die de raden op grond van de wet en de stichtingsstatuten hebben. Zie uitgebreider de inleiding op deze toelichting.

Het orgaan is niet bevoegd tot opheffing van een openbare school van het samenwerkingsbestuur. Deze bevoegdheid blijft op grond van artikel 48, lid 5, WPO bij de individuele gemeenteraad.

Artikel 4 Algemeen bestuur.

Organisatie bestuur

De Wgr geeft voorschriften voor de organisatie van het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan. Een dagelijks bestuur is niet verplicht (wel bij het openbaar lichaam, dat rechtspersoonlijkheid bezit). Gezien de verwachte beperkte werkzaamheden van het orgaan is alleen gekozen voor een algemeen bestuur. Een ambtelijk secretaris van een der deelnemende gemeenten kan de voorbereiding en de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur behartigen en voor het nodige (formele) financieel beheer zorgen.

Organisatie algemeen bestuur

Het tweede lid van dit artikel is conform artikel 13, eerste lid Wgr. Het algemeen bestuur bestaat uit leden die uit het midden van de deelnemende gemeenteraden, de voorzitters daarvan of de wethouders, worden aangewezen. Iedere gemeente wijst een lid en een plaatsvervangend lid aan. In de meeste gevallen zal de portefeuillehouder onderwijs en de vervangend portefeuillehouder onderwijs in het orgaan zitting nemen.

Artikel 20, eerste lid sub a jo vierde lid Wgr bevat een opsomming van met het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbare functies en verboden handelingen. Ingevolge het tweede lid zijn die voor het gemeenschappelijke orgaan beperkter.

Artikel 7 Vergaderfrequentie.

De vergaderfrequentie is minimaal twee keer per jaar.

De jaarlijkse bijeenkomst zou kunnen worden gekoppeld aan het jaarverslag dat het samenwerkingsbestuur aan de individuele gemeenten moet uitbrengen (art. 48 WPO,

achtste lid). Het verslag is een goede aanleiding met elkaar de gang van zaken door te spreken. Hierbij bestaat uiteraard de mogelijkheid het Stichtingsbestuur uit te nodigen. Voor het overige zal het algemeen bestuur hoofdzakelijk incidenteel bijeenkomen indien haar toezichthoudende bevoegdheden daarom vragen.

Artikel 14 Ambtelijk secretaris en kostenverdeling.

Een ambtelijk secretaris kan, onder verantwoordelijkheid van de voorzitter, de secretaris en de penningmeester, de lopende werkzaamheden voor zijn rekening nemen. Praktisch is hiervoor een ambtenaar te kiezen die werkzaam is bij de gemeente die het voorzitterschap of het secretariaat bekleedt. De (hoogstwaarschijnlijk zeer geringe) kosten van de secretaris keren terug op de begroting en afrekening als bedoeld in artikel 15 en 18 van de regeling.

Artikel 15 Begroting.

Deze regeling vloeit dwingendrechtelijk voort uit de artikelen 34 en 35 Wgr. De uitvoering van deze procedure is een verantwoordelijkheid van de penningmeester en de ambtelijk secretaris.

Artikel 17 Rekening en verantwoording.

De Wgr stelt deze procedure verplicht (artikel 34).
Inschakeling van een registeraccountant is niet verplicht.

Artikel 18 Ernstige taakverwaarlozing. Functioneren in strijd met de wet.

De grondwettelijke ratio achter artikel 48 WPO, elfde lid en de verplichtende strekking van die artikelen verhinderen dat het gemeenschappelijk orgaan hier bevoegd is. Alleen de gemeente op wiens grondgebied zich een openbare school van het samenwerkingsbestuur bevindt kan beslissen of in de wettelijk bedoelde gevallen zonder maatregelen de continuïteit van het openbaar onderwijs niet langer kan worden gewaarborgd. De wetgeving laat niet toe dat andere gemeenten voor die school via meerderheidsbesluitvorming in het algemeen bestuur beslissen of moet worden ingegrepen. Dat is alleen de verantwoordelijkheid van die ene gemeente. De consequentie is dat ook alleen die gemeente de maatregelen kan bepalen.

De in de regeling neergelegde procedure zorgt ervoor dat alle betrokken gemeenten zo spoedig mogelijk op de hoogte zijn van het voornemen van de betrokken gemeente. Dit is in de praktijk waarschijnlijk een formaliteit, de maatregelen zullen immers niet uit de lucht komen vallen. De betrokken gemeente zal pas na herhaaldelijk overleg en aandringen én met inachtneming van de Awb-procedure tot maatregelen kunnen overgaan.

De regeling opent de mogelijkheid dat het orgaan de uitvoering van de maatregelen op zich neemt. Hiervoor is gekozen omdat het orgaan over het algemeen de gesprekspartner is van het Stichtingsbestuur en de kans niet uitgesloten is dat de maatregelen niet zonder gevolg zijn voor de andere deelnemende gemeenten. Het hangt van de maatregelen af het orgaan hiervoor in aanmerking komt. Dit is uiteraard niet het geval wanneer de gemeente bijvoorbeeld besluit het bestuur van de openbare scholen opnieuw zelf uit te oefenen. Er is voor een verzwaarde besluitvorming in het algemeen bestuur gekozen om een brede legitimiteit voor de maatregelen te bewerkstelligen.

Artikel 19 Toetreding en uittreding.

Toetreding

Toetreding is aan de orde wanneer een volgende gemeente de instandhouding van haar openbare scholen aan de Stichting overdraagt. De regeling gaat ervan uit dat iedere nieuwe gemeente wordt toegelaten. Er is geen reden om dat niet te doen. Financiële risico's of vergelijkbare bezwaren zijn niet aan de orde gezien de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling (artikel 3). De gemeenten bundelen hun bevoegdheden ten aanzien van het samenwerkingsbestuur.

Een gemeente die zijn scholen aan het samenwerkingsbestuur heeft overgedragen is niet verplicht aan het gemeenschappelijk orgaan deel te nemen.

Uittreding

De regeling bevat geen andere grond voor uittreding dan het geval waarin de Stichting geen openbare school meer in stand houdt op het grondgebied van de gemeente.

Ingevolge artikel 11 Wgr kan de regeling een termijn aangeven gedurende welke een of meer van de deelnemers is of zijn vrijgesteld van uit deze regeling voortvloeiende rechten en verplichtingen. De gekozen formulering geeft het algemeen bestuur alle vrijheid in de bepaling van die termijn. Vrijstelling van de rechten lijkt gezien de ratio en het karakter daarvan niet aan de orde.

Gedeputeerde Staten

De betrokkenheid van gedeputeerde staten bij de toe- en uittreding van een gemeente volgt uit artikel 26, vierde lid Wgr.

Artikel 20 Wijziging van de regeling.

De betrokkenheid van gedeputeerde staten bij de wijziging van de regeling volgt uit artikel 26, vierde lid Wgr.

Artikel 24 Duur van de regeling.

De onbepaalde duur volgt uit artikel 9 Wgr.